

בא ראה, העולם התחתון הוא בנגלה, והוא ראשית הכל לעלות בדרגותיו. כמו שהחכמה העליונה היא ראשית הכל, כך גם העולם התחתון הוא חכמה, והיא ראשית הכל, ומשום כך קוראים אתה, משום שהוא שְׁמֵטָה, ובגלוי.

והעולם העליון, שהוא היובל, קוראים הוא, שְׁפָל דְּכָרְיוּ הֵם בְּנִסְתָּר, וסוד הדבר של לאה, שְׁפָתוֹב ויִשְׁכַּב עִמָּה בְּלִילָה הוּא, ועל זה פתוב (במדבר יח) וְעִבַד הַלְוִי הוּא, כְּדִי לְמִשָּׁף מִמֶּנּוּ בְּרֻכּוֹת לְכָל. הוא - העולם העליון שְׁנִסְתָּר תָּמִיד. ויעקב במה שְׁנִסְתָּר לא נדבק ברצונו, אלא במה שְׁנִגְלָה, וזה סוד הפתוב ודבק באשתו.

וירא ה' כי שנואה לאה. מפאן שְׁשׂוֹנָא אָדָם עֲרוֹת אָמוּ (ואחוריה), ויתיחד אדם עם אמו בכל מקום ולא יחשש, והרי העירו, בן מתיחד עם אמו. והכל התפסה מיִעֲקֵב, שְׁהֵעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן לֹא הִתְגַּלָּה כָּלֵל.

בא ראה, בשביל יעקב התקיים העולם. ואם תאמר, הנה בשבילו של אברהם, כמו שנאמר בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא באברהם - אלא משום יעקב התקיים אברהם, שְׁפָתוֹב (ישעיה כט) כה אָמַר ה' אֵל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם. ומקדם לכן היה הקדוש ברוך הוא בונה עולמות ומחריבם. כיון שבא יעקב, השתכללו ממנו העולמות ולא נחרבו כבראשונה. זהו שְׁפָתוֹב כה אָמַר ה' בְּרָאָךְ יַעֲקֹב וַיִּצְרָךְ יִשְׂרָאֵל וְגו'.

בא ראה מה פתוב, (שמות ד) בני בכרי ישראל, וכתוב שלח את בני ויעבדני. ישראל נקרא בן

תא חזי, עלמא תתאה באתגליא איהו, והוא שירותא דכלא, לסלקא בדרגוי. כמה דחכמה עלאה הוא שירותא דכלא, הכי נמי עלמא תתאה, חכמה איהו, והיא שירותא דכלא. ובגין כך, קרינן אתה, בגין דאיהו שְׁמֵטָה, ואתגליא.

ועלמא עלאה דאיהו יובלא, קרינא הוא, דכל מלוי באתפסיא אינון. ורזא דמלה דלאה, דכתיב, (בראשית ל) וישכב עמה בלילה הוא. ועל דא כתיב, (במדבר יח) ועבד הלוי הוא. בגין לאמשכא מניה ברכאן לכלא. הוא, עלמא עלאה דאתפסיא תדיר, ויעקב במה דאתפסיא לא אתדבק ברעותיה, אלא במה דאתגליא, ורזא דא דכתיב, (בראשית ב) ודבק באשתו.

וירא ה' כי שנואה לאה. (בראשית כט) מהכא, דסאני בר נש עריין דאמיה, (ואחוריה) ויתיחד בר נש עם אמיה בכל אתר ולא יתחשש. והא אתערו, בן מתיחד עם אמו. וכלא אתפסי מיִעֲקֵב, דעלמא עלאה לא אתגליא כלל.

תא חזי, בגיניה דיעקב אתקיים עלמא, ואי תימא הא בגיניה דאברהם, כמה דאת אמר, (בראשית ב) בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא באברהם. אלא בגיניה דיעקב אתקיים אברהם, דכתיב, (ישעיה כט) כה אָמַר ה' אֵל בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם. ומקדמת דנא הוה קדשא בריה הוא בני עלמין וחריב לון, כיון דאתא יעקב מניה אשתכללו עלמין, ולא אתחרבו כקדמיתא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה מג) כה אָמַר ה' בְּרָאָךְ יַעֲקֹב וַיִּצְרָךְ יִשְׂרָאֵל וְגו'.

תא חזי מה כתיב, (שמות ד) בני בכורי ישראל, וכתיב (שם) שלח את בני ויעבדני, ישראל